

Memperkuat Daya Tahan Ekonomi Makro untuk Pertumbuhan Mampan

Pendahuluan

Prestasi, 2016-2017

Persekitaran Ekonomi
Luaran

Ekonomi Dalam Negeri

Prestasi Pemacu
Perubahan: Meningkatkan
Potensi Produktiviti

Isu dan Cabaran

Kesimpulan

Pendahuluan

Ekonomi Malaysia mencatat pertumbuhan sederhana pada tahun 2016 meskipun berhadapan dengan persekitaran luar yang mencabar sebelum kembali mengukuh pada tahun 2017 selaras dengan pemulihan ekonomi global. Dalam tempoh kajian semula, 2016-2017, keluaran dalam negeri kasar (KDNK) telah berkembang dalam lingkungan sasaran asal, iaitu 5% hingga 6% setahun. Inflasi kekal rendah dan stabil sementara ekonomi terus berada dalam keadaan guna tenaga penuh¹. Akaun semasa imbangan pembayaran mencatat lebih sungguhpun semakin mengecil. Di samping itu, peratusan defisit fiskal Kerajaan Persekutuan kepada KDNK terus berkurangan seperti yang disasarkan pada akhir tahun 2017. Selaras dengan kemajuan ekonomi, kesejahteraan rakyat juga bertambah baik seperti yang diukur oleh Indeks Kesejahteraan Rakyat Malaysia (MyWI)². Walaupun sosioekonomi menggambarkan prestasi yang baik pada peringkat makro, masih wujud ketidaksamaan yang berterusan dan beberapa isu struktur.

---

¹ Berdasarkan definisi oleh Pertubuhan Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD), kadar pengangguran di bawah 4% daripada jumlah tenaga buruh dianggap sebagai guna tenaga penuh.

² MyWI ialah indeks komposit yang mengukur kesejahteraan rakyat Malaysia dan terdiri daripada 68 indikator merentasi 14 komponen ekonomi dan kesejahteraan sosial.

Prestasi, 2016-2017 Persekitaran Ekonomi Luaran

Ekonomi dunia menyederhana pada tahun 2016, terutama kesan daripada perkembangan perdagangan dunia yang perlahan, kelembapan pertumbuhan ekonomi Amerika Syarikat (AS) yang ketara, penyederhanaan ekonomi Republik Rakyat China (PRC) yang berterusan dan harga komoditi yang lemah. Penyederhanaan ekonomi global ini telah menjejaskan pencapaian keseluruhan ekonomi bagi tempoh kajian semula walaupun ekonomi dan perdagangan dunia kembali pulih pada tahun 2017. Ekonomi global berkembang pada kadar purata 3.5% setahun dalam tempoh kajian semula, disumbang oleh pertumbuhan permintaan domestik negara maju yang lebih kukuh serta peningkatan prestasi pasaran baru muncul dan sedang membangun pada tahun 2017. Pada masa yang sama, perdagangan dunia menyederhana pada kadar 3.7% setahun dan trend inflasi global kekal sederhana pada kadar purata 2.9% setahun ekoran harga minyak yang lebih rendah dan pertumbuhan gaji yang perlahan.

Ekonomi Dalam Negeri

Sebagai sebuah ekonomi terbuka, Malaysia terus berhadapan dengan cabaran berkaitan risiko ekonomi luaran. Cabaran ini termasuk penyederhanaan harga komoditi, peralihan dasar monetari dan dasar perlindungan perdagangan oleh AS, pengimbangan semula ekonomi PRC dan ketidaktentuan geopolitik. Malaysia telah terjejas dengan ketara akibat kelembapan perdagangan dunia dan harga komoditi pada tahun 2016, tetapi kembali pulih pada tahun 2017 berikutan pemulihan ekonomi global. Ketahanan ekonomi domestik dan asas ekonomi yang kukuh membolehkan negara mengharungi ketidaktentuan ekonomi dan mencatat pertumbuhan sederhana, seperti sasaran asal KDNK antara 5% hingga 6% setahun. Ketahanan dan asas yang kukuh ini disokong oleh dasar kepelbagaian sumber pertumbuhan dan perubahan struktur ekonomi serta sektor kewangan dan perbankan yang teguh.

Permintaan Agregat

KDNK benar berkembang pada kadar purata sebanyak 5.1% setahun dalam tempoh kajian semula, iaitu berada dalam lingkungan kadar pertumbuhan yang disasarkan sejajar dengan prestasi ekonomi global. Pendapatan negara kasar (PNK) per kapita pada harga semasa meningkat pada kadar purata sebanyak 6.7%, daripada RM36,119 (AS\$9,248) pada tahun 2015 kepada RM41,093 (AS\$9,556) pada tahun 2017, seperti yang ditunjukkan dalam *Paparan 1-2*. Dari segi pariti kuasa beli, PNK per kapita Malaysia telah mencecah AS\$28,650 seperti yang dianggarkan oleh Bank Dunia. Pencapaian ini menempatkan Malaysia dalam kumpulan 25 persentil teratas daripada 217 negara. Berdasarkan paras minimum negara berpendapatan tinggi yang ditetapkan oleh Bank Dunia sebanyak AS\$12,056 bagi tahun 2017, terdapat jurang pendapatan sebanyak 21% yang perlu diatasi sebelum Malaysia berjaya melepasi status negara berpendapatan menengah tinggi. Berasaskan parameter pertumbuhan semasa, sasaran Malaysia untuk menjadi sebuah negara berpendapatan tinggi dijangka boleh dicapai selepas tahun 2020.

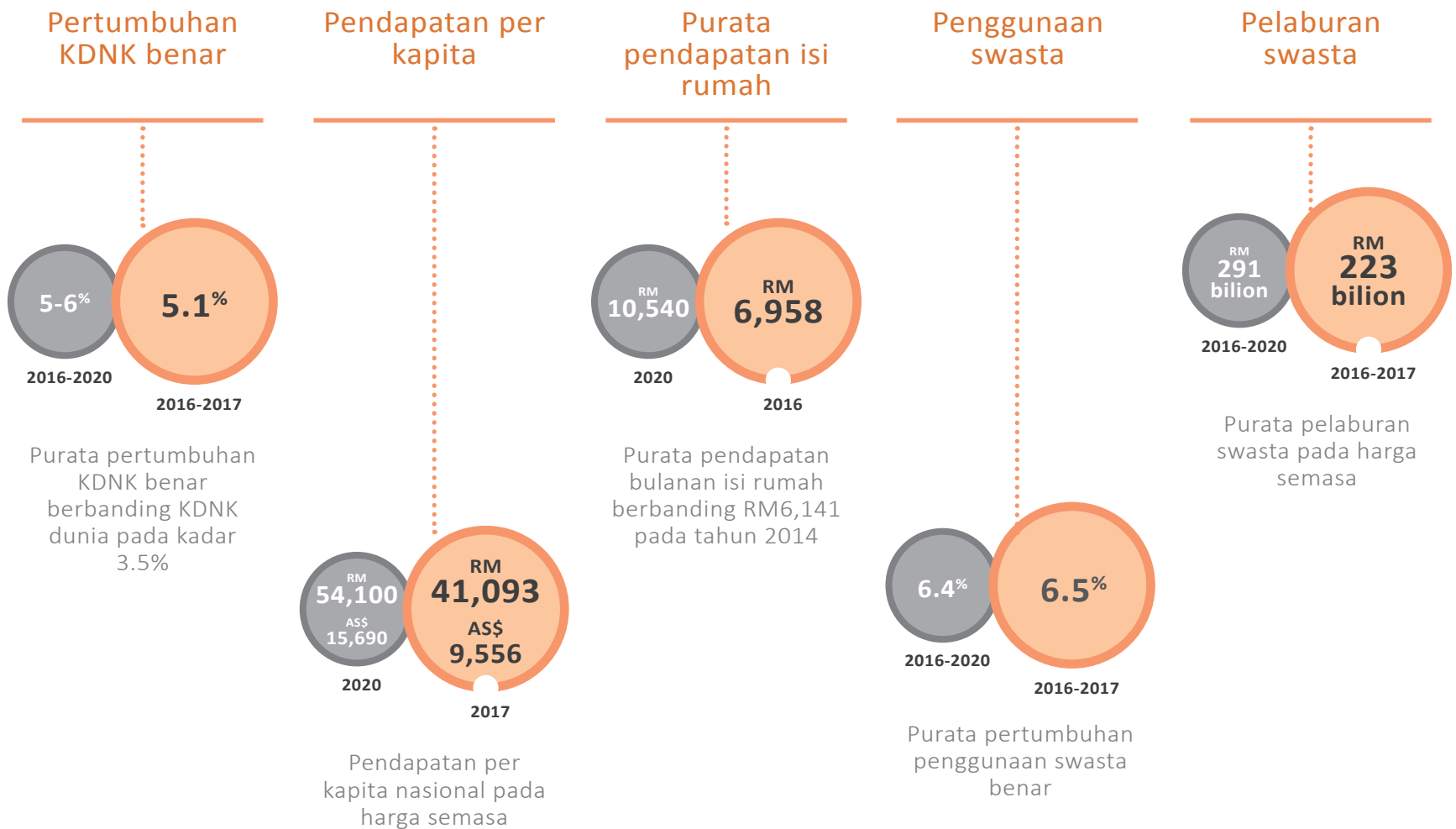
Pelaburan swasta terus menjadi pemacu ekonomi dengan menyumbang sebanyak 67.7% daripada keseluruhan pelaburan berjumlah RM659 bilion pada harga semasa. Pelaburan swasta benar telah meningkat dengan kadar purata sebanyak 6.8% setahun dalam tempoh kajian semula, disokong oleh prestasi sektor perkhidmatan yang lebih baik serta momentum pertumbuhan yang berterusan bagi sektor pembuatan dan pembinaan. Namun begitu, **pelaburan awam** yang menguncup pada kadar purata sebanyak 0.2% menyumbang kepada pertumbuhan keseluruhan pembentukan modal tetap kasar (PMTK) yang lebih perlahan sebanyak 4.4%. Penguncupan ini berikutan penyusunan semula keutamaan projek berskala besar oleh kerajaan am³ dan pelaburan yang lebih perlahan oleh syarikat awam bukan kewangan (SABK) kesan daripada kejatuhan harga minyak yang bermula pada tahun 2014 dan berakhir pada awal tahun 2017.

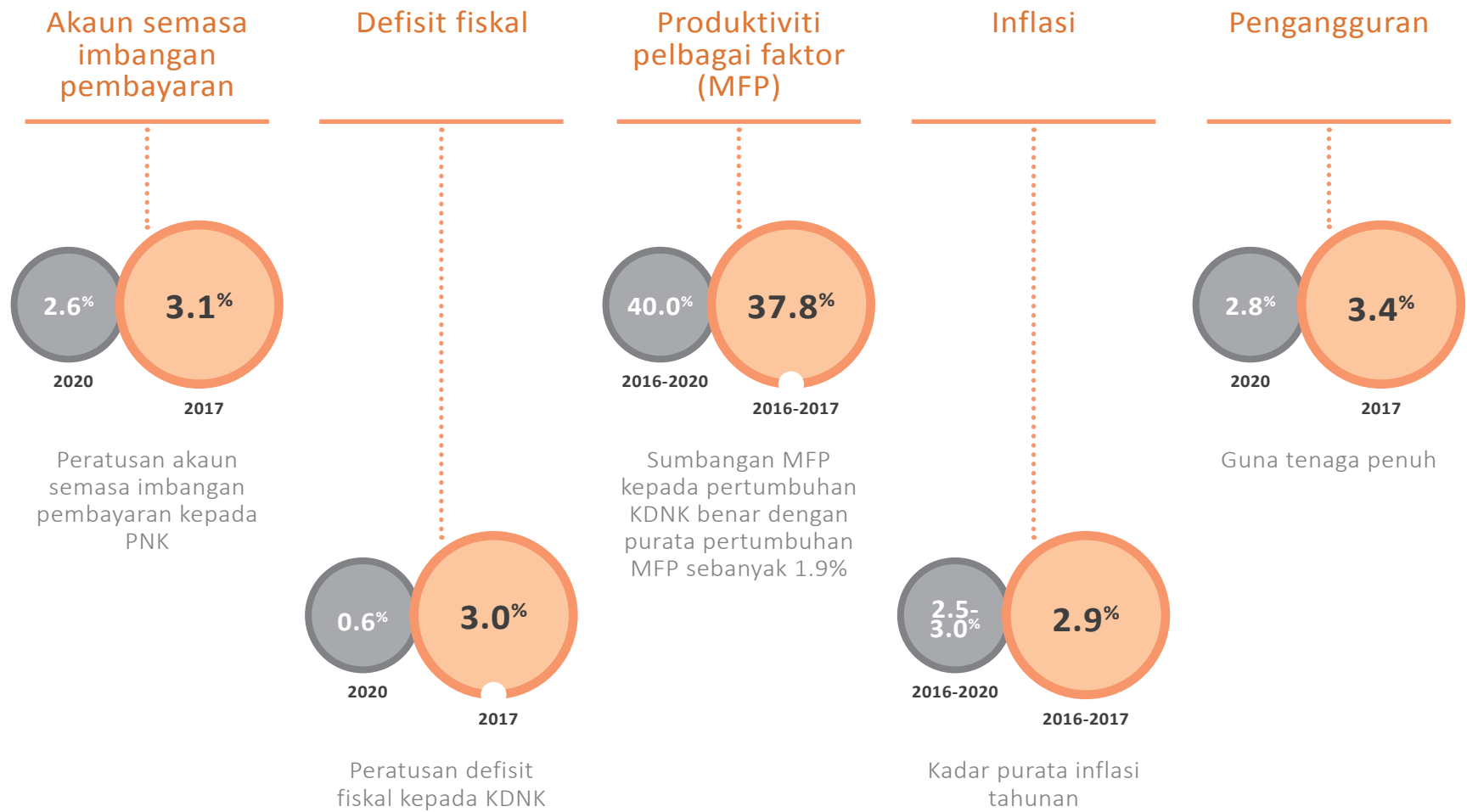
³ Kerajaan am merujuk kepada Kerajaan Persekutuan, kerajaan negeri, kerajaan tempatan dan badan berkanun.

Paparan 1-1

Sorotan

Rancangan Malaysia Kesebelas: Outcome dan Prestasi Terpilih

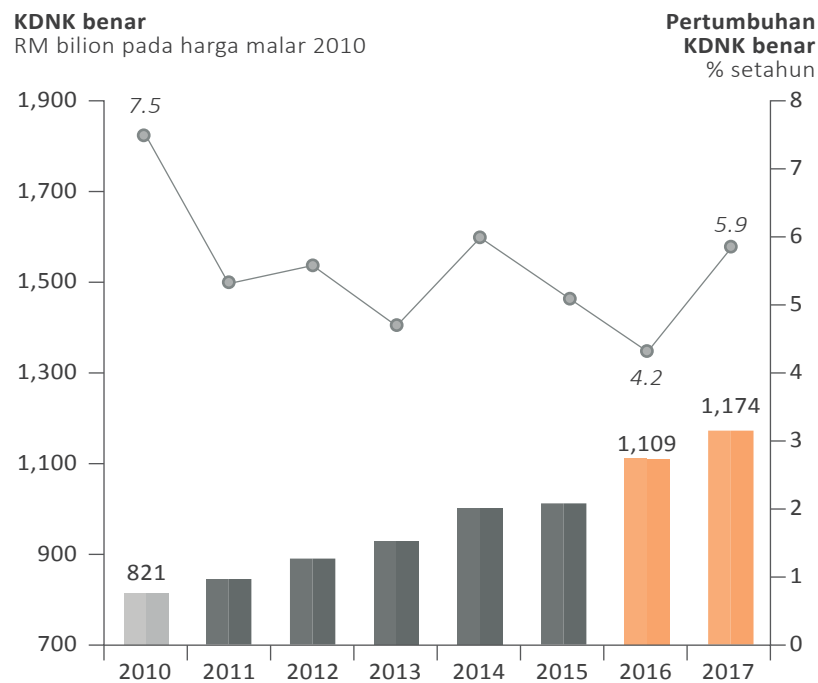

Paparan 1-2

KDNK dan PNK per kapita, 2010-2017

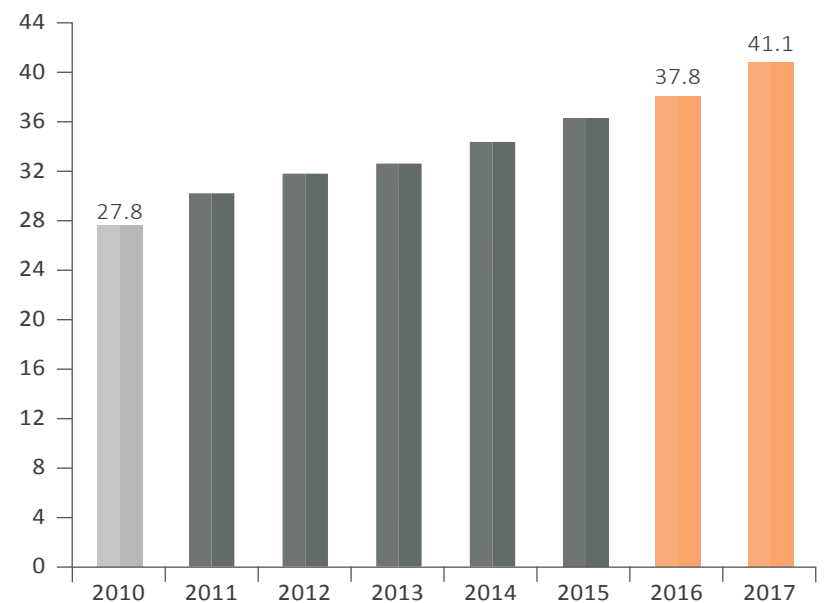
□ RM bilion
● % setahun

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Penggunaan swasta kekal menjadi teras ekonomi dalam negeri dengan pertumbuhan purata sebanyak 6.5% dan sumbangannya kepada KDNK meningkat kepada 53.7% pada tahun 2017. Pertumbuhan ini didorong oleh keadaan pasaran buruh dan pertumbuhan kadar upah yang menggalakkan serta langkah lain bagi meningkatkan pendapatan termasuk pindahan tunai yang lebih besar, pergerakan dua kali gaji tahunan penjawat awam dan pengurangan cukai pendapatan individu. Di samping itu, semakan semula gaji minimum bulanan kepada RM1,000 di Semenanjung Malaysia dan RM920 di Sabah dan Sarawak turut menyumbang kepada pertumbuhan penggunaan swasta yang kukuh. **Penggunaan awam** pula meningkat lebih perlahan sebanyak 3.2% setahun, terutama berikutan langkah mengoptimalkan perbelanjaan sektor awam. Langkah ini menyebabkan perbelanjaan bagi bekalan dan perkhidmatan yang lebih rendah.

PNK per kapita
RM '000 pada harga semasa

Keluaran mengikut Sektor

Dalam tempoh kajian semula, ekonomi mencatat pertumbuhan dalam semua sektor dengan sektor perkhidmatan dan pembuatan kekal sebagai penyumbang utama. **Sektor perkhidmatan** berkembang pada kadar purata sebanyak 5.9% setahun, disokong oleh subsektor perkhidmatan berkaitan penggunaan seperti perdagangan borong dan runcit, penginapan serta makanan dan minuman, yang meningkat sebanyak 6.8% setahun sejajar dengan pemulihan yang ketara dalam aktiviti berkaitan pelancongan. Subsektor pengangkutan, penyimpanan, maklumat dan komunikasi juga berkembang, iaitu sebanyak 7.4% setahun didorong oleh aktiviti e-dagang seiring dengan pelancaran Zon Perdagangan Bebas Digital (DFTZ).

Sektor pembuatan juga mencatat pertumbuhan, iaitu sebanyak 5.2% setahun, disumbang terutama oleh industri berorientasikan eksport yang meningkat sebanyak 5.8% setahun. Peningkatan ini didorong oleh subsektor elektrik dan elektronik (E&E) yang berada pada kitaran menaik bermula dalam tempoh separuh kedua tahun 2016. Walaupun harga minyak mentah adalah lebih rendah, industri berasaskan sumber telah meningkat sebanyak 4.9% setahun berikutan industri petrokimia yang terus berkembang dalam aktiviti hiran seperti di Taman Perindustrian Minyak dan Gas Sipitang, Sabah. Subsektor berintensif pengetahuan⁴ pula berkembang sebanyak 5.1% setahun dengan peluasan aktiviti pengeluaran E&E, petrokimia dan automotif.

Pertumbuhan sektor hulu mencatat pertumbuhan yang lemah terutamanya **sektor pertanian** yang berkembang pada kadar purata 0.8% setahun. Pertumbuhan yang perlahan ini disebabkan pengeluaran yang lebih rendah dalam subsektor komoditi industri, terutama komoditi kelapa sawit dan getah yang terjejas teruk akibat kejatuhan harga komoditi dan kesan El-Nino pada tahun 2016. Namun begitu, subsektor agromakanan mencatat pertumbuhan sebanyak 2.7% setahun, meningkatkan sumbangannya kepada sektor pertanian daripada 37.4% pada tahun 2015 kepada 38.8% pada tahun 2017. Sementara itu, pertumbuhan **sektor perlombongan** adalah perlahan pada kadar 1.5% setahun berikutan komitmen Malaysia kepada Pertubuhan Negara-negara Pengeksport Petroleum (OPEC) dan negara bukan OPEC untuk mengurangkan pengeluaran minyak mentah bagi menstabilkan harga minyak global. Walau bagaimanapun, subsektor gas asli berkembang sebanyak 3.5%, antaranya disokong oleh pengoperasian fasiliti terapung gas asli cecair pertama di dunia milik PETRONAS yang terletak di luar pesisir pantai Bintulu, Sarawak.

Bagi pembinaan, sektor ini mencatat pertumbuhan purata sebanyak 7.1% setahun, disumbangkan terutamanya oleh pelbagai projek kejuruteraan awam yang besar, seperti Transit Aliran Ringan 2, Transit Aliran Massa 1 dan 2, Lebuhraya Damansara-Shah Alam, Lebuhraya Sungai Besi-Ulu Kelang, Lebuhraya Pan Borneo, Lebuhraya *Central Spine Road* dan Kompleks Petroleum Bersepadu Pengerang. Pertumbuhan sektor ini juga dipacu oleh subsektor

kediaman berikutan pembinaan rumah mampu milik yang lebih banyak. Sementara itu, pembangunan Tun Razak Exchange antara lain menyokong aktiviti bukan kediaman.

KDNK mengikut Pendapatan

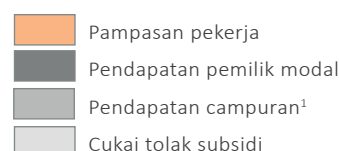
Dalam tempoh kajian semula, KDNK pada harga semasa terus berkembang sebanyak 8.1% setahun dengan mencatat RM1.35 trilion pada tahun 2017 berbanding RM1.16 trilion pada tahun 2015, seperti yang ditunjukkan dalam *Paparan 1-3*. **Pampasan pekerja** (CE) terus meningkat sebanyak 8.6% setahun, lebih tinggi berbanding pertumbuhan KDNK pada harga semasa. Walau bagaimanapun, bahagian CE kepada KDNK meningkat sedikit kepada 35.2% pada tahun 2017 berbanding 34.8% pada tahun 2015. Peningkatan yang perlahan ini akan menjadi cabaran dalam mencapai sasaran CE sebanyak 40% kepada KDNK pada tahun 2020. Pewujudan pekerjaan bergaji tinggi masih belum mencukupi walaupun terdapat peningkatan dalam jumlah pekerjaan. Keadaan ini telah mengakibatkan bahagian CE yang lebih rendah berbanding sasaran. Di samping itu, peralihan kepada ekonomi berorientasikan perkhidmatan menyebabkan pekerja berpindah ke sektor perkhidmatan, terutama dalam kategori pekerjaan tradisional dan bergaji rendah.

Lebih kendalian kasar (GOS) yang merangkumi pendapatan pemilik modal dan pendapatan campuran, meningkat sebanyak 7.8% setahun dalam tempoh kajian semula, selepas kembali pulih daripada pertumbuhan perlahan sebanyak 0.8% pada tahun 2015. Walau bagaimanapun, bahagian GOS kepada KDNK masih tidak banyak berubah iaitu 60% pada tahun 2017 berbanding 60.4% pada tahun 2015. Pendapatan pemilik modal meningkat sebanyak 7.7% setahun dengan pertumbuhan dua digit sebanyak 13.6% pada tahun 2017. Sementara itu, pendapatan campuran yang mewakili pendapatan daripada bekerja sendiri, perniagaan yang tidak didaftarkan dan lain-lain berkembang lebih perlahan sebanyak 7.9% setahun walaupun terdapat kadar peningkatan yang tinggi bagi bilangan orang yang bekerja sendiri. Justeru, bahagian pendapatan campuran kepada KDNK berkurang sedikit kepada 22.3% pada tahun 2017 berbanding 22.4% pada tahun 2015.

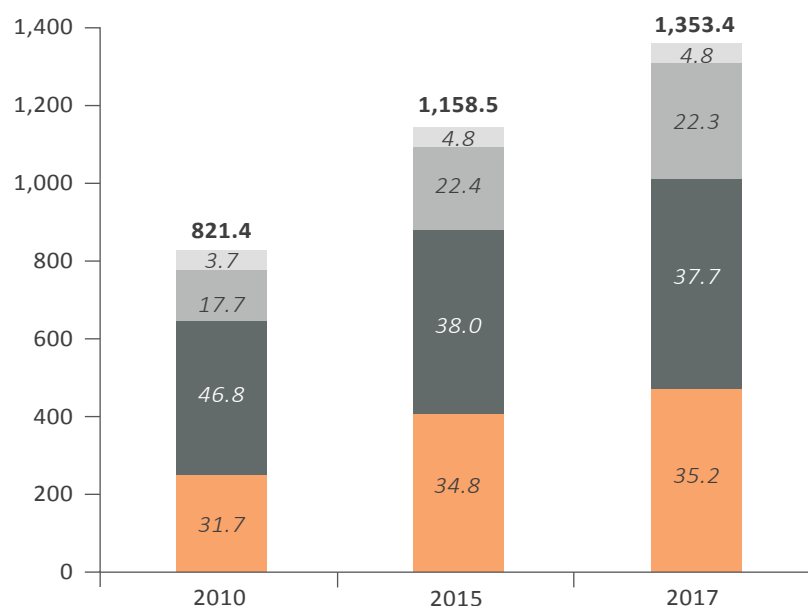
⁴ Berdasarkan *Malaysia Knowledge Economy III Study 2017* oleh Unit Perancang Ekonomi, subsektor berintensif pengetahuan antara lain termasuk produk E&E, peranti perubatan, kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan, produk petroleum bertapis serta bahan kimia dan produk kimia.

Paparan 1-3

KDNK mengikut Pendapatan, 2010-2017

RM bilion, pada harga semasa
Bahagian kepada KDNK, %

Nota: ¹ Pendapatan daripada bekerja sendiri, perniagaan yang tidak didaftarkan dan lain-lain.

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Unit Perancang Ekonomi

KDNK mengikut Negeri

Selaras dengan pertumbuhan ekonomi pada peringkat nasional dalam tempoh kajian semula, semua negeri mencatat pertumbuhan positif. Negeri Selangor, Wilayah Persekutuan (WP) Kuala Lumpur⁵, Sarawak dan Johor merupakan penyumbang utama pertumbuhan ekonomi yang merangkumi 57.5% daripada KDNK nasional. Tiga wilayah persekutuan dan lima negeri iaitu WP Kuala Lumpur, WP Labuan, Sabah, Melaka, Selangor, Johor dan Pulau Pinang, mencatat kadar pertumbuhan KDNK yang lebih tinggi daripada

purata nasional sebanyak 5.1% setahun. Pertumbuhan ekonomi di negeri tersebut dipacu terutamanya oleh sektor perkhidmatan, pembuatan dan pembinaan. Walau bagaimanapun, pertumbuhan bagi negeri yang lebih bergantung kepada industri komoditi telah terjejas akibat fenomena El-Nino.

Ketidaksamaan ekonomi antara negeri semakin melebar meskipun terdapat trend peningkatan KDNK per kapita di semua negeri. Ketidaksamaan ini disebabkan oleh perbezaan aktiviti ekonomi antara negeri. Dalam hal ini, negeri Kelantan, Kedah, Perlis dan Sabah yang didominasi oleh sektor tradisional, mencatat jurang KDNK per kapita yang besar berbanding purata nasional sebanyak RM42,228 pada tahun 2017. Kelantan mencatat KDNK per kapita yang paling rendah dengan perbezaan sebanyak 67.8% di bawah purata nasional. Ketidaksamaan KDNK per kapita antara Kelantan dengan WP Kuala Lumpur yang memiliki KDNK per kapita tertinggi, melebar kepada 8.2 kali pada tahun 2017 berbanding 7.9 kali pada tahun 2015.

Perdagangan Antarabangsa dan Imbangan Pembayaran

Dalam tempoh kajian semula, jumlah **perdagangan barangan dan perkhidmatan** meningkat daripada RM1.55 trilion atau bersamaan dengan 133.5% kepada KDNK pada tahun 2015 kepada RM1.84 trilion atau bersamaan dengan 135.8% kepada KDNK pada tahun 2017. Imbangan perdagangan pula kekal dalam lebihan sebanyak RM186.7 bilion. Permintaan global yang menyederhana dan harga komoditi yang rendah pada tahun 2016 telah kembali pulih pada tahun 2017. Pemulihan ini melonjakkan pertumbuhan eksport kasar pada kadar 9.7% setahun. Peningkatan eksport ini disokong oleh eksport pembuatan. Eksport kepada negara rakan dagang utama seperti PRC dan Jepun masing-masing berkurang sebanyak 2.9% dan 12.3% pada tahun 2016, terutama disebabkan oleh pengurangan eksport produk petroleum, LNG dan E&E. Kedua-dua negara tersebut menyumbang sebanyak 20.6% kepada jumlah eksport kasar negara. Walau bagaimanapun, eksport ke negara tersebut kembali pulih pada tahun 2017 dengan peningkatan sebanyak 27.8% ke PRC dan 18.6% ke Jepun. Dalam tempoh kajian semula, pasaran eksport telah dipelbagaikan dengan akses yang lebih besar kepada pasaran bukan tradisional seperti Belgium, Nigeria dan Turki. Seiring dengan aktiviti pelaburan domestik yang kukuh, import kasar telah meningkat sebanyak 10.4% setahun berikutan peningkatan permintaan barangan modal dan pengantara yang merangkumi 71.1% daripada jumlah import kasar pada tahun 2017.

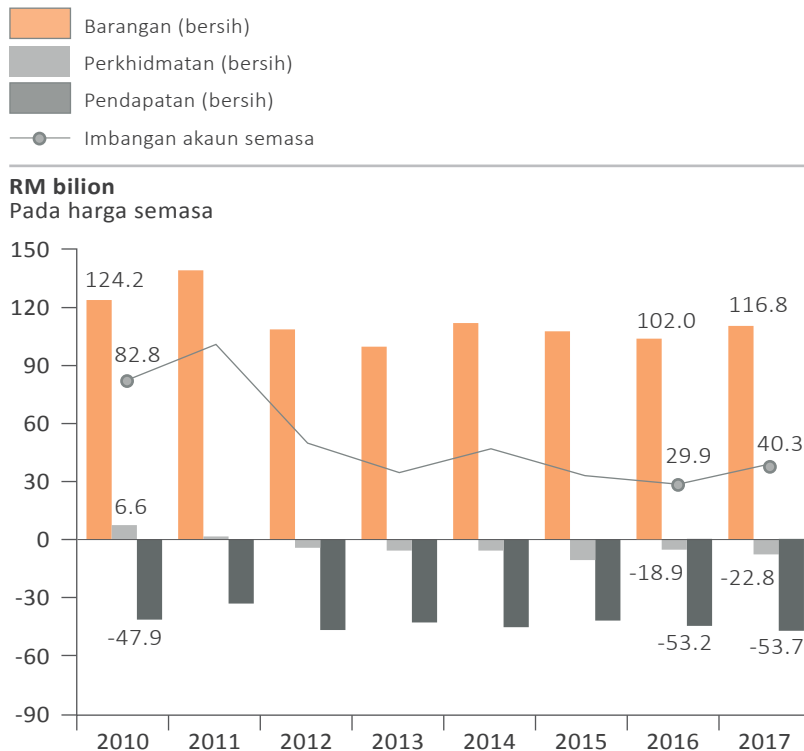
⁵ Termasuk WP Putrajaya.

Akaun semasa **imbangan pembayaran** terus mencatat lebih sebanyak RM40.3 bilion atau 3.1% kepada PNK pada tahun 2017, seperti yang ditunjukkan dalam *Paparan 1-4*. Kedudukan ini didorong oleh lebih berterusan dalam akaun barangan yang menampung defisit berpanjangan dalam akaun perkhidmatan dan pendapatan. Walaupun terimaan bagi perkhidmatan tradisional adalah lebih tinggi dan perkhidmatan moden bertambah baik, bahagian eksport perkhidmatan daripada jumlah eksport barangan dan perkhidmatan adalah lebih rendah iaitu sebanyak 16.5% pada tahun 2017 berbanding 16.7% pada tahun 2015. Sementara itu, defisit akaun pendapatan melebar disebabkan oleh aliran keluar bersih yang lebih tinggi bagi pendapatan pelaburan, disumbangkan oleh penghantaran balik keuntungan dan dividen yang lebih tinggi oleh pelabur asing di Malaysia.

Paparan 1-4

Akaun Semasa Imbangan Pembayaran, 2010-2017

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Kedudukan **rizab antarabangsa** Malaysia kekal kukuh berjumlah RM414.6 bilion atau bersamaan dengan AS\$102.4 bilion pada akhir tahun 2017. Rizab ini mencukupi untuk membiayai 7.2 bulan import tertangguh, iaitu melebihi keperluan minimum yang ditetapkan oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), dan 1.1 kali hutang luar negeri jangka pendek. IMF mencadangkan supaya rizab antarabangsa perlu mencukupi untuk membiayai sekurang-kurangnya tiga bulan import tertangguh dan sekali ganda hutang luar negeri jangka pendek⁶.

Kedudukan Fiskal Kerajaan Persekutuan

Kedudukan fiskal Kerajaan Persekutuan kekal berada dalam landasan pengukuhan bagi mengurangkan defisit. Defisit fiskal berkurang daripada 3.2% kepada KDNK pada tahun 2015 kepada 3% pada akhir tahun 2017, seperti yang ditunjukkan dalam *Paparan 1-5*. Pengukuhan fiskal ini telah dicapai meskipun terimaan hasil adalah lebih rendah disebabkan pasaran harga minyak yang tidak menentu. Kebergantungan kepada hasil minyak terus berkurang berikutan pengenalan cukai barangan dan perkhidmatan (GST) pada April 2015, dengan sumbangan hasil minyak kepada jumlah hasil menyusut daripada 20.9% pada tahun 2015 kepada 16.1% pada tahun 2017.

Sejumlah RM427.9 bilion telah dibelanjakan bagi membiayai operasi Kerajaan dalam tempoh kajian semula. Jumlah ini adalah kurang daripada jumlah peruntukan asal sebanyak RM430 bilion disebabkan penurunan terimaan hasil berkaitan minyak. Perbelanjaan mengurus mencakupi 98.9% daripada jumlah hasil, yang mengecilkan ruang untuk mengekalkan lebih dalam akaun semasa dan membiayai perbelanjaan pembangunan. Sebahagian besar perbelanjaan mengurus telah digunakan untuk membiayai emolument sebanyak 35.1%, bayaran khidmat hutang sebanyak 12.7%, dan bayaran persaraan sebanyak 10.2%. Justeru, penyesuaian dalam perbelanjaan mengurus telah dibuat terutama berkaitan pengurangan dalam subsidi, pemberian kepada badan berkanun serta bekalan dan perkhidmatan. Di samping itu, langkah penyusunan keutamaan telah diambil bagi membolehkan lebih banyak pelaksanaan program pembangunan kapasiti dan penyediaan bantuan sosial kepada kumpulan sasaran.

Dalam tempoh kajian semula, sebanyak RM92 bilion telah diperuntukkan untuk perbelanjaan pembangunan, kurang daripada sasaran asal dalam nilai semasa dan benar. Selain itu, perbelanjaan merekodkan kurangan, dengan 94.4% daripada jumlah peruntukan atau RM86.9 bilion telah dibelanjakan. Kurangan ini adalah

⁶ Berdasarkan *Guidance Note on the Assessment of Reserve Adequacy and Related Considerations*, Laporan Staf IMF, Jun 2016.

disebabkan terutama oleh kelewatan dalam pengambilan tanah dan memuktamadkan reka bentuk projek walaupun terdapat inisiatif untuk menambah baik lagi proses pengurusan projek. Inisiatif ini termasuk pengenalan kepada indeks bagi menilai kos dan faedah dalam pemilihan projek dan penerusan keperluan melaksana proses pengurusan nilai bagi projek bernilai RM50 juta dan ke atas. Perbelanjaan pembangunan terus dibiayai terutama melalui pinjaman berikutan baki akaun semasa yang tidak mencukupi. Walaupun paras hutang Kerajaan Persekutuan meningkat dengan defisit fiskal yang berterusan, peratusan hutang kepada KDNK pada harga semasa berkurang daripada 54.5% pada tahun 2015 kepada 50.8% pada tahun 2017. Walau bagaimanapun, paras hutang tersebut tidak mengambil kira liabiliti luar jangka serta komitmen pembayaran pada masa hadapan bagi projek yang dilaksana melalui perkongsian awam swasta.

Kerajaan mempunyai garis panduan kemampuan fiskal untuk mengurus akaun fiskal yang terdiri daripada perundangan dan

peraturan dalaman. Antara lain, Akta Pinjaman Tempatan (Pindaan) 2005 menghadkan pinjaman dalam negeri oleh Kerajaan tidak melebihi 55% kepada KDNK pada harga semasa dan Akta Pinjaman Luar Negeri 1963 menghadkan pinjaman luar negeri oleh Kerajaan kepada hanya RM35 bilion pada satu-satu masa. Di samping itu, Kerajaan mempunyai peraturan fiskal dalaman yang menghadkan bayaran khidmat hutang sebanyak 15% kepada jumlah hasil. Walaupun terdapat peningkatan beban hutang, Kerajaan masih berupaya mematuhi pembayaran tanggungan hutang. Pinjaman luar negeri Kerajaan Persekutuan adalah sebanyak RM21.3 bilion manakala bayaran khidmat hutang adalah sebanyak 12.6% kepada jumlah hasil pada akhir tahun 2017. Walau bagaimanapun, bayaran ini menunjukkan peningkatan berbanding 9.8% kepada jumlah hasil pada tahun 2010. Meskipun terdapat kebimbangan mengenai peningkatan hutang, Malaysia masih diberi penarafan yang menggalakkan dengan prospek stabil oleh agensi penarafan antarabangsa yang utama berdasarkan asas ekonomi negara yang kukuh.

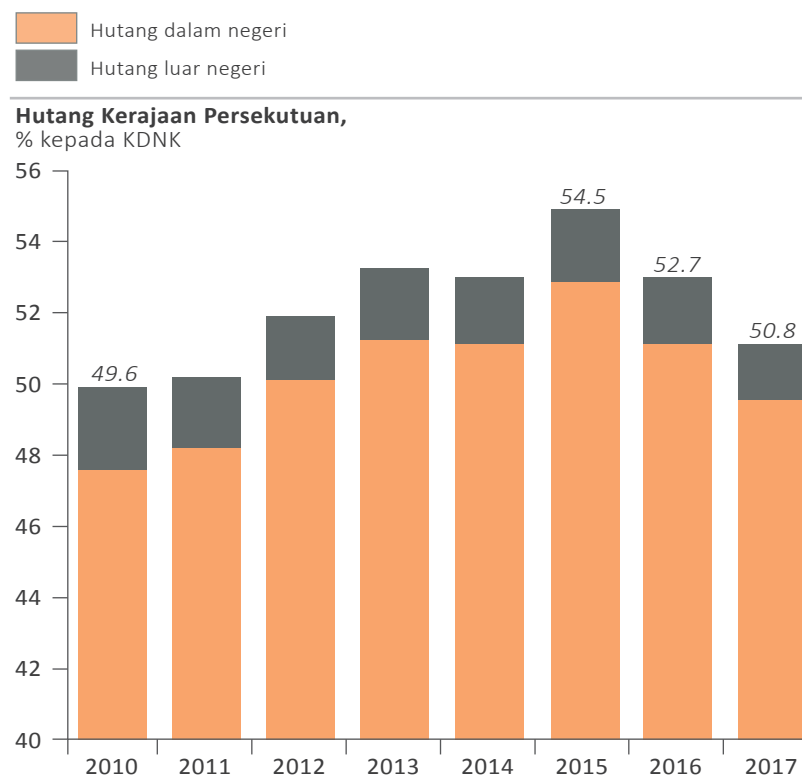
Paparan 1-5

Kedudukan Fiskal dan Hutang Kerajaan Persekutuan, 2010-2017

RM bilion

Perkara	2010	2015	2016	2017
Hasil	159.7	219.1	212.4	220.4
Perbelanjaan Mengurus	151.6	217.0	210.2	217.7
Akaun Semasa	8.0	2.1	2.2	2.7
Perbelanjaan Pembangunan	52.8	40.8	42.0	44.9
Imbangan Keseluruhan				
• RM bilion	-43.3	-37.2	-38.4	-40.3
• % kepada KDNK	-5.4	-3.2	-3.1	-3.0
Jumlah Hutang Kerajaan Persekutuan ⁷				
• RM bilion	407.1	630.5	648.5	686.8
• % kepada KDNK	49.6	54.5	52.7	50.8

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

⁷ Terhad kepada pinjaman dan terbitan sekuriti hutang oleh Kerajaan Persekutuan.

Inflasi dan Pasaran Buruh

Tekanan harga dalam ekonomi kekal sederhana dengan purata **inflasi** pada kadar 2.9% (2016: 2.1%, 2017: 3.7%) di sebalik harga bahan api dalam negeri yang lebih tinggi, harga komoditi global yang semakin pulih dan kadar tukaran asing yang lebih lemah. Kadar inflasi masih terkawal berikutan tindak balas dasar monetari yang menyokong dan pelaksanaan langkah pentadbiran oleh Kerajaan. Walau bagaimanapun, kenaikan harga item tertentu seperti makanan dan pengangkutan masih menjadi kebimbangan. Malaysia mengekalkan tahap guna tenaga penuh dengan **kadar pengangguran** kekal stabil pada 3.4% daripada keseluruhan tenaga buruh pada tahun 2017.

Indeks Kesejahteraan Rakyat Malaysia

Sejajar dengan kemajuan ekonomi, kesejahteraan rakyat turut bertambah baik. MyWI menunjukkan peningkatan kesejahteraan rakyat secara keseluruhan, dengan peningkatan indeks tersebut daripada 121.8 mata pada tahun 2015 kepada 122.8 mata pada tahun 2016. Berdasarkan indeks subkomposit kesejahteraan ekonomi di bawah MyWI, rakyat Malaysia memperoleh pendapatan yang lebih tinggi serta menikmati persekitaran kerja yang lebih kondusif dan infrastruktur pengangkutan yang lebih baik. Indeks subkomposit kesejahteraan sosial menunjukkan kesejahteraan rakyat Malaysia telah meningkat melalui perumahan, kemudahan dan keselamatan awam yang lebih baik serta lebih banyak aktiviti untuk berlibur. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa perkara yang menjadi kebimbangan dan perlu ditangani, termasuk kehidupan keluarga, alam sekitar dan kesihatan. Kebimbangan ini adalah berdasarkan trend yang meningkat bagi beberapa indikator seperti jenayah juvana, penyakit tidak berjangkit, hutang isi rumah dan keganasan rumah tangga.

Prestasi Pemacu Perubahan: Meningkatkan Potensi Produktiviti

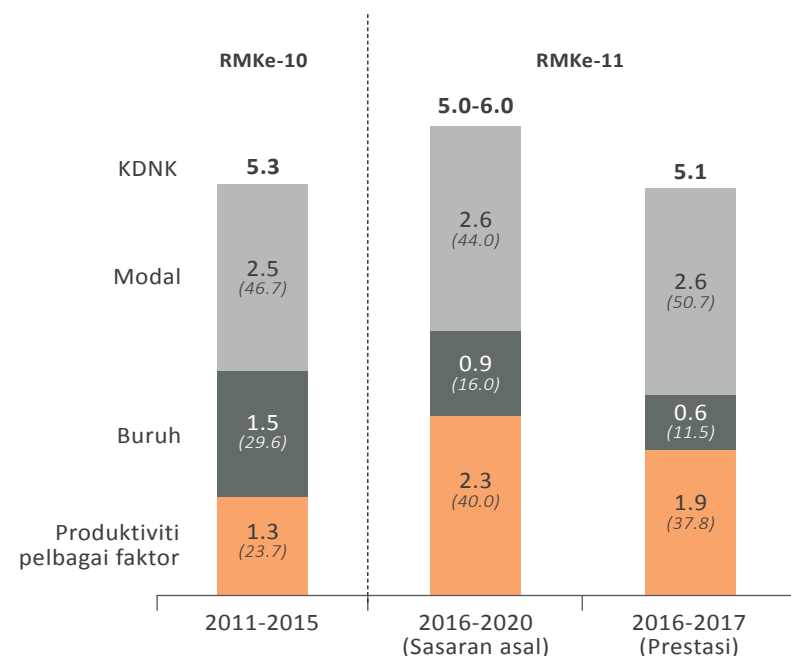
Peningkatan potensi produktiviti telah dikenal pasti sebagai salah satu pemacu perubahan dalam RMKe-11. Oleh itu, Blueprint Produktiviti Malaysia (MPB) telah dilancarkan pada tahun 2017

untuk meningkatkan produktiviti buruh. Dalam tempoh kajian semula, pertumbuhan ekonomi dipacu terutamanya oleh faktor pengeluaran tradisional iaitu buruh dan modal yang menyumbang secara purata sebanyak 62.2% kepada pertumbuhan ekonomi, seperti yang ditunjukkan dalam *Paparan 1-6*. Sehubungan itu, sumbangan produktiviti pelbagai faktor (MFP) kepada pertumbuhan KDNK adalah sebanyak 37.8%, lebih rendah daripada sasaran sebanyak 40%. Sumbangan yang rendah ini adalah disebabkan oleh pertumbuhan MFP yang lebih perlahan pada kadar purata 1.9% setahun. Walau bagaimanapun, sumbangan MFP kepada pertumbuhan KDNK bertambah baik berbanding 23.7% dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Paparan 1-6

Faktor Pengeluaran, 2011-2020

Pertumbuhan, pada harga malar 2010, % setahun
Bahagian kepada pertumbuhan ditunjukkan dalam kurungan, %

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Unit Perancang Ekonomi

Produktiviti buruh Malaysia meningkat daripada RM75,634 bagi setiap pekerja pada tahun 2015 kepada RM81,268 pada tahun 2017, dengan kadar pertumbuhan purata sebanyak 3.7% setahun dan mencapai sasaran RMKe-11, seperti yang ditunjukkan dalam *Paparan 1-7*. Peningkatan produktiviti telah dipacu oleh intensiti modal yang lebih tinggi dalam ekonomi, membawa kepada peningkatan guna tenaga yang lebih rendah, khususnya bagi kategori separa mahir dan berkemahiran rendah.

Pada peringkat sektor, produktiviti buruh bagi hampir kesemua sektor mencatat pertumbuhan positif, diterajui oleh sektor perlombongan yang meningkat secara purata sebanyak 10.9% setahun. Kenaikan ini disokong oleh peningkatan pengeluaran gas asli ditambah dengan penguncupan guna tenaga yang ketara

dalam sektor tersebut berikutan harga minyak mentah yang rendah secara berpanjangan. Pertumbuhan positif ini diikuti oleh sektor pembinaan sebanyak 6.1%, perkhidmatan sebanyak 4.6% dan pembuatan sebanyak 3.9%. Walau bagaimanapun, produktiviti buruh bagi sektor pertanian menguncup sebanyak 1.8% berikutan pengeluaran yang lebih rendah akibat keadaan cuaca yang buruk.

MPB bertujuan untuk memacu inisiatif dalam meningkatkan produktiviti buruh secara menyeluruh pada peringkat nasional, sektor dan perusahaan, seperti yang ditunjukkan dalam *Paparan 1-8*. Pada peringkat sektor, inisiatif tersebut akan diterajui terutamanya oleh jaguh produktiviti yang dilantik daripada industri dengan sokongan Kerajaan.

Paparan 1-7

Produktiviti Buruh mengikut Sektor Ekonomi, 2010-2020

Sektor	RM '000 nilai ditambah setiap pekerja, pada harga malar 2010				Kadar Pertumbuhan Tahunan Purata, %		
	Sebenar				RMKe-10	RMKe-11	
					Sebenar	Sasaran Asal	Prestasi
	2010	2015	2016	2017	2011-2015	2016-2020	2016-2017
Pertanian	52.9	53.9	51.3	52.0	0.4	3.6	-1.8
Perlombongan dan Pengkuarian	2,752.3	984.9	1,133.4	1,210.8	-18.6	1.1	10.9
Pembuatan	87.6	102.6	106.3	110.9	3.2	2.6	3.9
Pembinaan	27.5	35.7	39.3	40.2	5.4	9.6	6.1
Perkhidmatan	59.4	66.8	69.5	73.0	2.4	4.1	4.6
Keseluruhan	69.0	75.6	78.3	81.3	1.8	3.7	3.7

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Unit Perancang Ekonomi

Paparan 1-8

Pemacu Perubahan: Meningkatkan Potensi Produktiviti

Komponen	Isu	Prestasi, 2016-2017	Sasaran Outcome
Pendekatan	Inisiatif produktiviti tidak bersepadu, biasanya pada peringkat nasional	Di bawah Blueprint Produktiviti Malaysia (MPB), strategi telah dirangka bagi melonjakkan produktiviti pada semua peringkat: <ul style="list-style-type: none"> • 10 inisiatif peringkat nasional dengan 16 aktiviti utama (28 petunjuk prestasi utama (KPI) dengan jadual pelaksanaan yang khusus telah ditetapkan untuk dilaksana) • 42 inisiatif peringkat sektor bagi 9 subsektor terpilih • Rangka kerja <i>Enterprise Productivity Diagnostic</i> (EPD) pada peringkat perusahaan 	Strategi yang berfokus dan menyeluruh pada semua peringkat - nasional, sektor dan perusahaan
Peneraju	Diterajui oleh Kerajaan	Pelaksanaan MPB diterajui oleh jaguh industri melalui Nexus Produktiviti dengan sokongan padu oleh Kerajaan: <ul style="list-style-type: none"> • 9 Nexus Produktiviti telah ditubuhkan pada tahun 2017 bagi memacu pelaksanaan inisiatif pada peringkat sektor 	Diterajui oleh jaguh industri dan persatuan industri serta disokong oleh Kerajaan melalui Majlis Produktiviti Negara (MPN)
Tumpuan industri	Fokus kepada sektor pembuatan dan beberapa subsektor perkhidmatan terpilih	<ul style="list-style-type: none"> • MPB merangkumi 3 sektor utama: pertanian, pembuatan dan perkhidmatan • 9 subsektor telah dikenal pasti sebagai subsektor keutamaan, iaitu runcit dan makanan & minuman; elektrik dan elektronik; bahan kimia dan produk kimia; agromakanan; perkhidmatan profesional; pelancongan; perkhidmatan teknologi maklumat dan komunikasi; jentera dan peralatan; dan penjagaan kesihatan swasta 	Semua sektor termasuk pertanian, pembinaan dan sektor awam diliputi
Reka bentuk program	Program bersifat generik tanpa sasaran yang jelas	MPB telah dibangunkan menerusi libat urus yang menyeluruh bersama pihak berkepentingan daripada sektor awam dan swasta: <ul style="list-style-type: none"> • 15 bengkel, 3 sesi meja bulat, 6 kumpulan fokus, kaji selidik dalam talian pada peringkat industri (1,107 responden) 	Program diujarkn dengan keperluan industri berdasarkan pelan induk industri berkaitan
	Insentif tidak dihubungkan dengan prestasi	Pelbagai inisiatif telah dikenal pasti bagi menajjar semula geran utama, insentif, pinjaman mudah dan mekanisme pembiayaan yang lain kepada metrik dan outcome produktiviti	Insentif dihubungkan dengan outcome
Peraturan	Tiada atau kurang hubung kait antara dasar atau peraturan dengan produktiviti	<ul style="list-style-type: none"> • Pendekatan <i>Guillotine</i> telah diterima pakai bagi menghapuskan langkah bukan tarif (NTM) yang menghalang pertumbuhan perniagaan • 668 daripada 713 NTM telah disemak semula 	Hubung kait antara dasar atau peraturan Kerajaan dengan produktiviti diwujudkan
Pemantauan	Pemantauan pada peringkat nasional sahaja	Model tadbir urus yang lebih mantap telah diwujudkan untuk memperkukuh pemantauan pada semua peringkat dengan peranan dan tanggungjawab yang jelas: <ul style="list-style-type: none"> • MPN, dipengerusikan oleh Perdana Menteri untuk memantau secara strategik pada peringkat nasional • Pejabat Pengurusan Penyampaian, untuk menyelaraskan, memantau dan menilai pelaksanaan strategi produktiviti pada peringkat sektor dan perusahaan melalui kerjasama erat dengan Nexus Produktiviti yang berkaitan 	Pemantauan merentas peringkat nasional, sektor dan perusahaan dipertingkatkan

Isu dan Cabaran

Pelbagai isu struktur ekonomi yang berlarutan masih belum diselesaikan dan ini telah menjejaskan kelancaran pembaharuan ekonomi ke arah menjadi sebuah negara maju dan inklusif. Antara isu tersebut ialah ekonomi yang lebih bergantung kepada faktor pengeluaran tradisional berbanding produktiviti untuk memacu pertumbuhan. Pelaburan pula lebih tertumpu kepada struktur fizikal berbanding jentera dan peralatan yang amat penting bagi melonjak kapasiti ekonomi yang produktif. Sementara itu, kebanyakan industri masih berada pada tahap rendah hingga pertengahan dalam rantai nilai produk dan perkhidmatan. Keadaan ini telah mengakibatkan pewujudan bilangan pekerjaan berpendapatan tinggi yang terhad. Ruang fiskal yang kecil terus mengekang pembiayaan sektor awam untuk program dan projek pembangunan.

Produktiviti

Produktiviti negara telah mencatat peningkatan ketara dalam beberapa tahun kebelakangan ini. Walau bagaimanapun, masih terdapat cabaran yang sama merentas semua sektor yang menghalang usaha meningkatkan lagi produktiviti, iaitu cabaran berkaitan bakat, teknologi, akauntabiliti dan struktur industri, persekitaran perniagaan serta *mindset*. Antara semua cabaran ini, bakat merupakan faktor paling penting yang diperlukan untuk melonjak produktiviti. Pemain industri berhadapan dengan jurang kemahiran dalam kalangan siswazah tempatan, sebahagiannya disebabkan oleh ketidakpadanan antara permintaan industri dan penawaran daripada institusi pendidikan tinggi serta institusi pendidikan dan latihan teknikal dan vokasional. Di samping itu, pihak industri terlalu bergantung kepada pekerja separa mahir dan berkemahiran rendah serta pekerja asing⁸. Pekerja separa mahir dan berkemahiran rendah merangkumi 72.5% daripada jumlah guna tenaga, dengan 15.5% daripada jumlah ini merupakan pekerja asing pada tahun 2017. Kebergantungan yang tinggi terhadap buruh asing telah menyebabkan ekonomi masih berintensif buruh, menekan kadar upah dan menyekat penggunaan automasi, seterusnya menghalang usaha untuk meningkatkan produktiviti.

Pelaburan dalam penggunaan teknologi dan pendigitalan secara relatifnya masih terhad dalam kalangan perusahaan walaupun terdapat inisiatif untuk melonjakkan penerimgunaan inovasi digital. Justeru, Malaysia berisiko untuk kehilangan potensi manfaat produktiviti berbanding negara serantau yang setara. Keadaan ini menjadi lebih berisiko dengan perkembangan pesat teknologi digital yang dipacu oleh Revolusi Perindustrian Keempat. Walaupun terdapat penambahbaikan yang ketara dalam memudah cara perniagaan, langkah kawal selia yang membebankan terus wujud merentas sektor termasuk pentafsiran dan pemakaian peraturan yang tidak konsisten telah menjejaskan produktiviti perusahaan. Di samping itu, proses permohonan lesen yang rumit dan panjang telah mengakibatkan kos yang tinggi dan kelewatan, seterusnya mengehadkan peningkatan produktiviti.

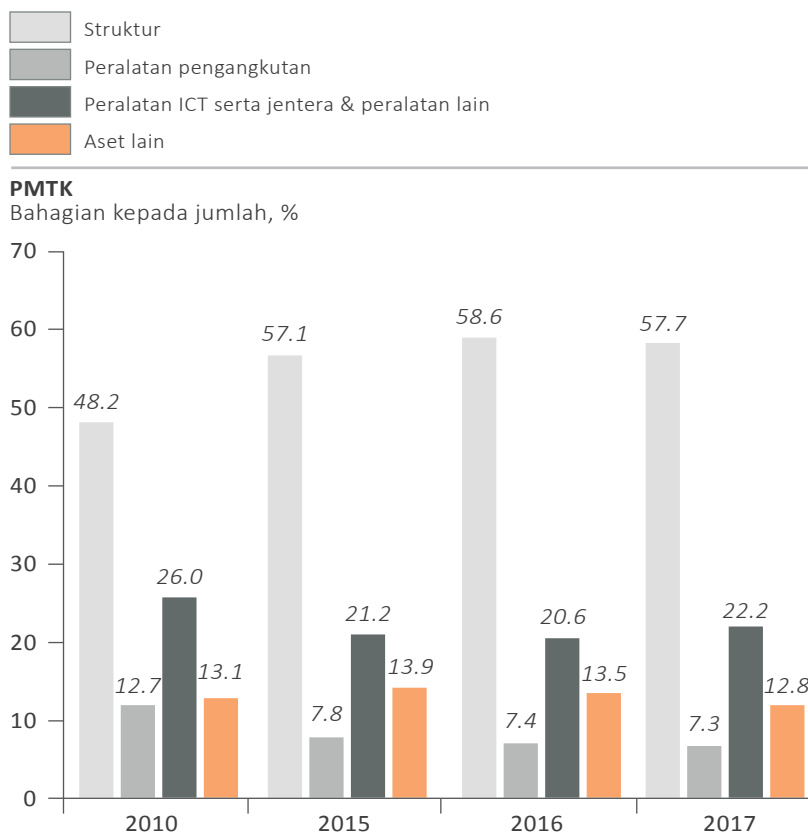
Pelaburan

Pelaburan seperti yang ditunjukkan oleh PMTK terus meningkat sejak lebih sedekad yang lalu untuk mencapai 25.3% kepada KDNK pada tahun 2017 dalam menyokong pembangunan pesat sosioekonomi negara. Walau bagaimanapun, bahagian PMTK mengikut jenis aset menunjukkan bahawa pelaburan adalah lebih tertumpu kepada struktur fizikal, meningkat daripada 48.2% pada tahun 2010 kepada 57.7% pada tahun 2017, seperti yang ditunjukkan dalam *Paparan 1-9*. Sementara itu, pelaburan dalam peralatan teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) serta jentera dan peralatan lain berkurang daripada 26% kepada 22.2% dalam tempoh yang sama. Bahagian pelaburan yang rendah dalam peralatan ICT serta jentera dan peralatan lain di Malaysia telah menghalang penerimgunaan lebih meluas teknologi termaju dan automasi oleh industri. Pelaburan yang rendah ini telah mengehadkan penambahbaikan dalam proses pembuatan dan peningkatan produktiviti. Sebaliknya, negara maju seperti AS dan Korea Selatan telah melabur lebih daripada 20% dalam jentera dan peralatan secara berterusan untuk tempoh melebihi satu dekad semasa puncak fasa perindustrian negara tersebut.

⁸ Merujuk kepada Laporan Penyiasatan Tenaga Buruh, 2017, Jabatan Perangkaan Malaysia.

Paparan 1-9

Pembentukan Modal Tetap Kasar mengikut Jenis Aset, 2010-2017

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Keluaran mengikut Sektor

Walaupun negara mencatat pertumbuhan menyeluruh dalam semua sektor dan menghampiri struktur ekonomi sebuah negara maju, sektor perkhidmatan dan pembuatan masih mendominasi ekonomi. Namun begitu, terdapat keperluan untuk mempelbagaikan aktiviti ekonomi daripada yang bercirikan tradisional dalam setiap sektor. Sektor perkhidmatan masih didominasi oleh subsektor perkhidmatan tradisional manakala komposisi subsektor perkhidmatan moden yang dipacu oleh teknologi tidak berubah dalam tempoh kajian semula. Sementara itu, sektor pembuatan sering berhadapan dengan kekurangan pelaburan dalam jentera dan peralatan serta ketidakupayaan inovatif. Sektor ini masih memberi tumpuan kepada pemasangan produk berbanding memulakan pembangunan reka bentuk dan produk yang mempunyai nilai ditambah yang tinggi. Bagi sektor pertanian, subsektor komoditi industri terus menjadi penyumbang utama walaupun penekanan yang lebih besar diberi kepada peningkatan pengeluaran agromakanan untuk mengurangkan nilai import makanan dan meningkatkan tahap sara diri.

Ruang Fiskal

Hasil Kerajaan tidak selari dengan pertumbuhan ekonomi seperti yang ditunjukkan oleh trend keapungan hasil cukai yang semakin mengecil sejak tahun 2012, menyusut daripada 2.2 pada tahun 2011 kepada 0.5 pada tahun 2017. Oleh itu, hasil berasaskan cukai yang merupakan penyumbang utama kepada jumlah hasil berkurang daripada 13.8% kepada KDNK pada tahun 2016 kepada 13.1% pada tahun 2017. Peratusan ini adalah lebih rendah berbanding purata OECD sebanyak 20.6%. Cukai langsung yang menyumbang sebanyak 51.6% daripada jumlah hasil pada tahun 2016 kekal menjadi sumber utama hasil Kerajaan, lebih tinggi berbanding Thailand sebanyak 33.9% dan Korea Selatan sebanyak 20.5%. Sementara itu, sumbangan cukai tidak langsung sebanyak 28.1% adalah lebih rendah daripada Korea Selatan dan Thailand, dengan sumbangan masing-masing sebanyak 57.6% dan 49.8%, menekankan keperluan untuk melaksana reformasi cukai. Kekurangan hasil mengekang keupayaan untuk memberi perkhidmatan yang berkualiti kepada rakyat.

Usaha pengukuhan fiskal dilaksana terutamanya melalui peningkatan kecekapan perbelanjaan, walaupun prestasi hasil adalah kurang menggalakkan. Meskipun langkah kecekapan perbelanjaan telah diambil seperti penyusunan semula keutamaan program dan projek, pengurangan perbelanjaan berdasarkan budi bicara dan pelaksanaan rasionalisasi pentadbiran sektor awam, namun kos projek mega telah mengurangkan impak langkah tersebut. Keadaan ini diburukkan lagi apabila kebanyakan projek mega dibiayai secara *off-budget*, dijamin oleh Kerajaan Persekutuan

dan ditunjukkan melalui liabiliti luar jangka yang meningkat. Kaedah pembiayaan tersebut meningkatkan lagi pendedahan risiko fiskal Kerajaan. Di samping itu, komitmen kewangan daripada projek perkongsian awam swasta dalam bentuk bayaran kos pembangunan dan bayaran pajakan telah meningkatkan tekanan ke atas kewangan Kerajaan. Peningkatan hutang akibat defisit yang berterusan ditambah dengan peningkatan liabiliti daripada jaminan dan pajakan memerlukan reformasi kewangan sektor awam yang menyeluruh.

